

* نام کتاب: جمعیت‌شناسی آماری

* مؤلف / مترجم: رولان پرسا / محمدسید میرزایی

* ناشر: موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

* نوبت و محل چاپ: تهران، اول

* سال نشر: ۱۳۷۱

۱- جمعیت‌شناسی آماری

این اثر در درس کاربرد جمعیت‌شناسی منبعی فرعی و در درس روش‌های تحلیل جمعیت منبعی مرجع در رشته علوم اجتماعی و جمعیت‌شناسی در مقطع کارشناسی محسوب می‌شود.

از آثار مشابه می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- روش‌های مقدماتی تحلیل جمعیت حسن سرایی
- تحلیل جمعیت شناختی حبیب‌اله زنجانی
- روش‌های تحلیل جمعیت پرلارد و دیگران / هما آقا و دیگران
- روش‌های مقدماتی جمعیت مهدی امانی
- روش‌های مقدماتی تحلیل جمعیت شهید کاظمی پور
- روش‌های مقدماتی تحلیل جمعیت صمد کلانتری

الف) بررسی شکلی

نگارش اثر روان و رسا است. قواعد ویرایشی نیز در حدی مطلوب، رعایت شده اما کیفیت اثر از نظر حروف نگاری، صحافی و... تا حدی قدیمی شده و به بازنگری نیاز دارد. این کتاب می‌تواند همراه کتاب‌های دیگر جمعیتی، هم‌چون:

روش‌های مقدماتی تحلیل جمعیت، کاربرد جمعیت‌شناسی، و ... برای دانشجویان بسیار مفید باشد.

این کتاب دارای پیش‌گفتار، بیان هدف به صورت ضمنی، مقدمه کلی، مقدمه فصول، فهرست تفصیلی، جدول و تصویر است؛ اما فاقد نتیجه، خلاصه، فهرست اعلام و موضوعی، فهرست منابع و کتاب‌شناسی است.

ب) بررسی محتوایی

اصطلاح‌های تخصصی به کار گرفته، بسیار خوب و برای دانشجویان مفید است. در کتاب از ابزارهای نظیر: نمودار، جدول، تمرین، آمار و ... استفاده شده؛ هر چند کتاب فاقد جمع‌بندی نهایی فصول و نتیجه‌گیری است، با توجه به این‌که مربوط به موضوعات فنی است، نبود این موارد، کیفیت کتاب را کاهش نمی‌دهد.

محتوای مطالب کتاب با عنوان و فهرست انطباق دارد. شیوه نویسنده بیان اجمالی (نه تفصیلی) مطالب مربوط به عناوین است؛ یعنی، نویسنده در کتاب دیگر خود، آنالیز جمعیت‌شناسی، مطالب را مفصل‌تر بیان کرده است، با این‌همه کتاب جمعیت‌شناسی آماری برای تدریس دروس جمعیتی مقطع کارشناسی کفایت می‌کند.

با توجه به قدیمی بودن کتاب، اطلاعات آن به روز نیستند، لیکن به دلیل تغییر نکردن فنون و روش‌ها، چنان‌که پیش از این شرح داده شد، اطلاعات جدید نیز می‌تواند بر اساس آن روش‌ها و فنون تجزیه و تحلیل شود. نظم منطقی و انسجام در کل اثر، مطالب قابل قبول است. از منابع گوناگون برای تبیین موضوعات به‌خوبی بهره گرفته شده و میزان دقت در استنادها و ارجاع‌ها نیز خوب است.

ترجمه کتاب، تقریباً کامل، روان، سلیس و با رعایت امانت صورت پذیرفته است. در ترجمه از معادل‌هایی مناسب استفاده شده است، اما بهتر آن است که در

برخی موارد از معادل‌هایی مناسب‌تر استفاده شود؛ برای مثال، در ص ۱۴، بهتر است از مفهوم «مهاجر پذیری» برای Immigration و «مهاجر فرستی» برای Emigration استفاده شود. هم‌چنین معادل مفهوم parily progression ration در ص ۱۲۰، مبهم است، چون ترجمه فاقد فهرست مفاهیم است، از این رو، بررسی این موارد، چندان آسان نیست.

پیشنهادها

- کتاب به عنوان منبع کمک درسی برای درس‌های تفکیکی جمعیت‌شناسی و کارشناسی ارشد مناسب است.
- در چاپ بعدی، فهرست واژگان و فهرست اصطلاح‌ها و تعاریف به اثر افزوده شود.
- در حروف نگاری و صحافی تجدید نظر شود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی